

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 8

Okttober 1974

10. årgang

Herre! Om du vil kan du rense meg

Av Øyvind Andersen

«Da han gikk ned av fjellet, fulgte meget folk ham. Og se, en spedalsk kom og falt ned for ham og sa : Herre ! om du vil, så kan du rense meg. Og han rakte hånden ut, rørte ved ham og sa : Jeg vil, bli ren ! Og straks blev han renset fra sin spedalskhet.» (Matt. 8, 1—3).

Dette hendte da Jesus gikk ned av fjellet etter å ha holdt bergprekenen. Etter hånden hadde det samlet seg meget folk omkring Jesus og disiplene der oppe, og det var en stor skare som gikk ned av fjellet. Det var ganske lydt der oppe i heia hvor Jesus talte, og hans røst kunne nok høres lange veier. I det fjerne var det en spedalsk som også hadde hørt på Jesus, og han hadde ikke hørt forgjeves.

Det står i kapitel syv at da Jesus hadde endt denne tale, da var folket slått av forundring over hans læре, for han lærte dem som en som hadde myndighet, og ikke som deres skriftlærde. Jesus talte slik som bare Gud har rett til å tale. Jesus talte i bergprekenen som om han var den talende autoritet i det Gamle Testamente, og det virket underlig på folk. De spurte seg selv, hvem kan han være? Ingen har talt som han, han taler med en myndighet som ingen har rett til å tale med. Vi må si når vi forkynner Guds ord: Herren sier, eller Guds ord sier, eller bruker lignende uttrykk, men Jesus bruker om Guds ord : Men jeg sier. Han taler altså som om

Guds ord er hans ord, hva det jo også i virkeligheten er.

Dette har slått folket, men dette har også slått den spedalske. Han var i en håpløs situasjon, han led av en uhelbredelig sykdom, han hadde ikke lov å komme nær folk på grunn av denne sykdom. Og ikke bare det, men spedalskheten var i grunnen et tegn på at han var under Guds dom. Tenk deg en mann under Guds dom, det trodde andre om ham, og det trodde han nok også om seg selv, han er uhelbredelig, syk og ingen kan hjelpe ham. Så hører han en mann som taler i det fjerne, og da talen er slutt og de går ned av fjellet, så kommer han løpende. Det hender helt uventet, se, står det, en spedalsk kom og falt ned for ham og sier : Herre, om du vil så kan du rense meg. Det er en underlig tiltale : Om du vil, så kan du. Det er bare en det går an å tiltale på den måten, og det er den almektige. Det er bare en som kan det han vil, det er Gud. Denne spedalske påkaller Jesus, slik som et menneske ene og alene har rett til å påkalle Gud : Herre, om du vil, så kan du rense meg. Han ber Jesus om noe som et menneske ikke kan gjøre, og gir til kjenne at han tror på Jesus som den almektige Gud.

Dette inntrykk hadde han fått da han hørte Jesus tale på avstand, og hans inntrykk var riktig. Jesus lærte med en myndighet som

Guds egen myndighet. Det er riktig at Jesus er den talende autoritet i Det gamle Testamente. Det var Guds Sønn som åpenbarte seg for Moses, før han kom i kjød. Den samme Guds Sønn som siden kom i kjød, og etter at han kom i kjød heter Jesus Kristus. Det var han som gav oss Guds ord i Det gamle Testamente, og som nå holdt bergpregenen. Dette har virket på den spedalske, slik at han tiltaler Jesus slik som et menneske alene har rett til å tiltale Gud, og han gjør det ikke forgjeves.

Jesus tar imot denne påkallelsen. Vi hører det av måten som han svarer på. Han ikke bare rekker ut hånden og rører ved ham, men han sier noe samtidig : Jeg vil, bli ren ! Med dette svaret gir Jesus tilkjenne at han er den almektige. *Jeg vil, bli ren !* Og straks blev han rentet for sin spedalskhet.

Du som hører på nå, har du sett hvem Jesus er? Har du lagt merke til hva Skriften egentlig vidner om ham? Jesus er Gud, det er Gud som er blitt menneske i Jesus Kristus. Du kan påkalle Jesus som du påkaller Gud, og du kommer ikke til å bli skuffet. Jesus sier om seg selv i Johs. 5, kap.: Den som ærer meg, ærer Faderen. Han sier at liksom de ærer Menneskesønnen, ærer de Faderen, og den som ikke ærer Menneskesønnen ærer heller ikke Faderen. Å ære Gud er det samme som å ære Jesus, og den som ikke ærer Jesus som Gud ærer ikke Gud i det heletatt. Den som ikke tror på Jesus som Gud, tror ikke på Gud i det heletatt. Men den som tror på Jesus som Gud, skal visselig ikke bli til skamme, og det har vi et klart Guds ord om i Rom. 10, 13 : Hver den som påkaller Herrens navn skal bli frelst. Å påkalle Herrens navn betyr nemlig å påkalle Jesus som Gud, Herren betyr der Gud. Hver den som påkaller Jesus som Gud, skal bli frelst, og frelst betyr der å nå målet i det fullkomne Guds rike.

Du ser hvor aktuelt dette ordet er for deg og for meg. Så taler jeg til mange som trenger hjelp på forskjellig slags vis. Påkall

Jesus du, vær deg bevist når du påkaller Jesus at du påkaller Gud. Når du påkaller Jesus om hjelp, og ikke minst når du ber om umulige ting, da følger du Guds ord. Du vil kanske si : Om jeg nå bare visste at det var Guds vilje at jeg skulle be om det og det. Det behøver ikke du å bekymre deg om, du kan få lov å be om hva du vil, og Herren skal lede deg i bønnen. Han gir deg ikke noe som du ikke er tjent med, det kan du stole på. Kom du frem for ham med det som du trenger til, og stol på at han som gav seg selv for dine synder, han er Gud og han lar seg påkalle som den almektige. Når et menneske kommer til ham som vi alene har rett til å tiltale som den almektige Gud, tar Jesus imot den påkallelsen. Og det beste av alt er å vite at vi får lov å påkalle ham slik, og det skal føre oss frelst hjem til det fullkomne Guds rike.

Hør dette, gjør bruk av dette, i Jesu navn ! Den som tror på ham skal ikke bli til skamme. Amen.

Avskrevet etter lydband fra den Lutherske Timen, med løyve fra Andersen og Norea Radio.

Å ta opp sitt kors opp

Av Ole Rolfsnes

«Den som ikke tar sitt kors opp og følger meg er meg ikke verd.» (Matt. 10, 38).

Det å bære er nesten ukjent idag, den unge generasjon vet lite om det. Men da jeg var ung måtte vi bære alt, om vi ville oppholde livet. Det ble vi vant til og opprett til fra vi var ganske unge, og jeg husker at det falt mye lettere jo flere vi var.

Men den forandring som nå er blitt, den er nesten ikke til å tro. Nå kan en nesten ikke gå bort til naboen, uten at en må kjøre bil. Du underer deg kanskje over en slik innledning,

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde opp med friviljuge gåver

Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Utgjevarposstad : 5400 Stord

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon :
Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054)10 482

Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 66213

Bankgiro : Vikøy Sparebank
Norheimsund 3530.07.09492

men vi får se om det ikke har noe å si oss i det som kommer.

Nå vil vi se litt på hvorledes det er på det åndelige område. Ser vi på Jesus, da er det ingen som har prøvt det å bære som han, ingen har båret så tunge bører som han. Hva var det som gjorde byrdene så tunge for ham? Det var mine og dine synder, som måtte sones og betales forat vi skulle bli fri og få barne-kår hos Gud.

Er vi fritatt fra å bære: Han sier jo ta mitt åk på og lær av meg, og den som ikke tar sitt kors opp og følger meg er meg ikke verd. Jeg tror det snart er blitt slik på det åndelige som på det materielle, at det er få som kjenner til det å bære. Her finnes i alle fall få som virkelig kan kalles bærere. Slik var det nok også på Jesu tid. I Markus 2, 3—5 fortelles at Jesus var i Kapernaum, og meget folk hadde samlet seg om ham, både skriftlærde og andre, så huset var fullt av *tilhørere*. Det var så fullt at der ikke var plass for dem som bar. I denne store forsamling var det bare fire bærere, og de måtte bryte seg gjennom

taket for å kunne legge sin byrde av ved Jesu føtter. Kan du se hvor de ligner på vår tid? Folket vil gjerne høre, særlig om der er noe som skjer, så i slike tider kan huset ennå bli fullt. Men hvor mange er det som bærer, som har tatt sitt kors opp og følger Jesus? Jeg synes vi snart er kommet dit også på det åndelige, at får en ikke betaling for jobben, da er der få som vil bære. Mange vil helst betale med en ti- eller hundrelapp, for at du selv skal slippe å bære, og det Gud har tiltenkt deg overlater du til andre å bære. Jeg skulle av hjertet ønske at denne min analyse var feil.

Hva er så det kors eller den byrde som Jesus har overlatt oss å bære, som vi må ta opp hver dag, elles kan vi ikke være Jesus sin disippel? (Luk. 9, 23). For først å samle det hele i en sum, kan jeg si at det er alt det i vårt kjød som strider mot den Hellige Ånd. Har du ikke lagt merke til hvordan den gamle Adam i deg krymper seg, når du skal ta frem Ordet for å nære din sjel?

Og lever du alene som troende og har ingen andre som er interessert, da skal du få merke at korset er tungt — at det er tungt å ta Ordet frem og holde andagt. Som jeg skrev til å begynne med er det mye lettere der en er flere til å bære, når mann og kone og kanskje flere i familien er likesinnede. Dette kors har mange lagt ned, da de syntes det blei for tungt å bære. Men Jesus sier at dette kors må du ta opp hver dag, om du vil nå målet.

La ingen få innbille deg noe annet, for djevelen og vårt eget kjød er alltid aktive for å holde oss borte fra Guds ord. Og kommer vi bort fra ordet, så vil bønnelivet forsvinne i samme grad.

Noen mener at prøvelser og sykdom er vårt kors, men det er jo ikke noe vi tar opp, det blir lagt på enhver i visse perioder av vårt liv. Der står skrevet at vi skal bære de svakernes skrøpeligheter, og ikke være oss selv til behag. Når vi blir gamle, da blir mange av oss skrøpelige. Nå har vi en fin institusjon

som heter gamlehjem, hvortil de gamle kan bringes. Men om det hadde vært flere bærere, da tror jeg at mange gamle hadde foretrukket å bli i sine egne hjem når de blir gamle og skrøpelige. Å se til gamle kan være en byrde, og da der er flere på gamlehjem, og det blir overlatt til kommunen å bære byrden.

Men min tro er at om noen tar på seg å se til sine gamle foreldre, vil den byrden som blir tatt opp gi stor løn og velsignelse. Bibelen taler mye om Guds velsignelse, noe som blir undervurdert og lite aktet i vår tid.

Når sykdom og alderdom melder seg, da blir et mennesk ofte så skrøpelig at det ikke kan nære sitt trosliv selv. Da blir de avhengig av at andre bærer Guds ord til dem, ikke bare en sjeldent gang, *men hver dag*. Her kommer det til synne at få ser sitt ansvar, og at det er få som tar sitt kors opp og bærer det.

De gamle får en god legemlig pleie på våre gamlehjem, men de trenger også en daglig åndelig pleie, og svært mange greier ikke det selv. Tenk om våre myndigheter og vår kirke såg dette, og sytte for at skikkede personer tok denne oppgave på seg. Tenk om kristne mennesker såg denne oppgave, og gikk for å synge, lese og be med dem. Noen vil nok innvende at de har da andakter og gudstjeneste i radio, og det er vel og bra nok. Men der får de ikke det åndelige samfunn med andre troende, som også er verdfullt for en troende, serlig for dem som ligger avstengt og skrøpelige.

Men også i det praktiske kristenliv kan korset bli tungt når du vil nære deg selv og din familie, når det er vanskelig å få ro for urolige barn og andre ting som lett melder seg — serlig når dere skal samles om Guds ord. Vi vet at mange har gitt det opp.

Det samme vil den erfare som tar opp det kall Jesus har gitt oss: Fø lamma mine, og vokta sauene mine. Den som tar opp det kors å se til at Guds barn skal få sin mat i rette tid, og hente tilbake dem som farer vill,

han vil nok få merke at korset kan bli tungt. Men det vil bli til velsignelse for deg selv og for andre. Også her finnes det vel dem som har gitt opp eller holder på å gi opp.

Jesus sier at du må ta ditt kors opp og følge ham etter, og det hver dag.

Anfægtelser

Av Frits Larsen, Danmark

Ikke alle tider i vort liv er ens. Der er lyse tider, hvor solen Skinner, og hvor det er let at tro. Der er andre tider, hvor solen skjuler sig, hvor Gud dækker sit ansigt til og ligesom trækker sig tilbage fra os. Måske de lyse solskinsdage mere hører de første dage til, og de mørke skyede dage er tegn på, at opdragelsen sætter mere ind, i hvert fald er der meget at lære, når Gud skjuler sig.

De tider, hvor det er svært at se Himlen åben, kalder vi ofte anfægtelstider. Der er tider, hvor troslivet angribes, hvor Kristus synes tabt, uden at han virkelig er tabt. For de gamle troende var det ofte en prøve på deres kristentros ægthed, om de kom gennem prøvelser og anfægtelser. Det syn på anfægtelser er nok rigtigt. Det er i hvert fald meget sundere end det syn, at man er så stærk i troen, at man aldrig mere kan plages af tvivl.

Det er svært at være i anfægtelsens ovn. Det er svært at have kendt Jesus og så synes, at han er blevet borte. Det er svært at være som glemt af Gud, at ligesom ane, at han ikke mere tager sig af mig eller hører mig. Mange læsere har nok erfaret sådanne tider, måske nogle er midt inde i dem. Anfægtelser føles som den værste plague, sværere end sygdom, fattigdom og forfølgelse. Den angst, at man er faldet fra Gud og er under Guds vrede, er en tunge sjælebyrde. Salmisten siger: «Vandene når mig til sjælen, jeg er sunket i bundløst dynd, hvor der intet fodfæste er — træt

har jeg skreget mig, struben brænder, mit øje er mat af at bie på Gud.» (Sl. 69, 2-4). Eller «Jeg sygner hen, mine ledemod skælver. Læg mig, Herre. Såre skælver min sjæl; o, Herre, hvor længe endnu». (Sl. 6, 3-4).

Nu oplever ikke alle troende dette ens. Vi er ikke alle ens i temperament og karakter, alderen spiller en stor rolle, livsforhold, kald, ansvar og opgaver kan kræve forskellig opdragelse af os, og selv om de fleste kender noget til anfægtelser, kommer vi ikke alle lige dybt ind i dem. Det kan for enkelte være som en let sky, der går for solen en kort tid, for andre som at blive hyllet i en natmørk sky, så sjælen klager i angst: «Je er bortstødt fra dine øjne» (Sl. 31, 23).

Anfægtelser kommer ikke tilfældigt eller planløst. Der er en dyb, alvorlig mening med dem, og selv om de kommer af mange årsager, skal de alle passere Guds kontrol.

Nederlag

Mange anfægtelser kommer af vores nederlag. Vi fristes, en på et, en anden på et andet område. Ofte falder vi, selv om det ikke er i grove synder. For en er det uredelighed, for en anden usandhed, for en tredie slurvethed og forsommelse, for en fjerde urenhed for en femte had. Det direkte fald skaber sorg, mismod anfægtelse. David førtes ind i dyb smer-te, selvanklage og i et tavst håb om hjælp (2. Sam. 16, 10-12). Eller kampen rejser sig, af, at man i årevis har kæmpet med Gud om befrielse fra en bestemt fristelse, men der er ingen bønhørelse, så kommer til sidst det mis-trøstende håbløse, det tunge. Så kan man ikke holde fast, og så tror man, at alt er tabt. Det er ikke let at tro, at der ikke er sket det mindste skår i Guds kærlighed, trofasthed og om-sorg. For enkelte består nederlaget i, at man har ladet sig lede ind i noget falskt, noget op-blæst, som skuffer. Det kan nok skabe an-fægtelse og sorg. Eller man er blandet sådan ind i verdslige forhold, at det langsomt stjæller frimodigheden, og i ensomme timer kom-

mer angsten over, at alt måske er tabt.

Det er ikke bare Peter, som går udenfor og græder.

Modgang

Andre alvorlige *anfægtelser* kommer af *modgang*. Når fattigdom og sygdom slår sammen om en familie, kan hjertet nok skrige i angst: «Har Gud glemt os?» Når onde tunger gør den tilværelse, som i forvejen var brydsom nok, endnu tungere, og når mennesker, som før var så venlige, nu er så kolde, kan det nok trykke en kæmpende ned, så han taber tro og håb. Før var alle så venlige mod mig, nu kritiserer de stadig. Før lykkedes alt så godt for mig, nu er der ingen ting, som vil gå. Jeg kan ikke engang bede til Gud. Andre har gode børn, mine bringer mig sorg, og jeg har endda bedt for dem, fra før de blev født. Hvad er der i vejen? Har Gud glemt at være nådig? Ja, der klager sjælen mod Gud og siger: «Det båder ikke en mand, at han har venskab med Gud» (Job 34, 9). Da kan nøden blive så stor, at det er umuligt at gå ind i helligdommen.

Sværere er dog de anfægtelser, som Gud direkte fører en ind i, når han lægger sin hånd på en.

Jeremias klager: «Mig har han ledet og ført i det tykkeste mulm, ja, hånden vender han mod mig dagen lang. Mit kjød og min hud har han opslidt, brutt mine ben, han mured mig inde, omgav mig med galde og møje, lod mig bo i mørke som de, der for længst er døde. Han har spærret mig inde og lagt mig i tunge lærker. Om jeg end råber og skriger, min børn er stængt ude.» (Klage 3, 2—8).

Det synes underligt, at Gud kan tillade, at sådant sker, og at han ligefrem vil det. Men mange Jesu venner har oplevet, at Gud har muret dem inde. Tænk bare på Job og hans lidelser. Selv om nu det var Satan, som fik tilladelse til at handle, ble Jobs lidelser store

(Job 2, 13), og han blev stængt inde (3, 23). Job gik gennem dybe anfægtelser, men han kom sejrrigt ud af kampen. Satan kan da heller ikke nå længere med os, end Gud vil, selv om Satan skyder de hvasseste pile ind i det følsomme hjerte.

Det kan give voldsomme anfægtelser, når Gud blotter vort urene væsen, og vi ser det, som rører sig i os. Angsten for, at det ikke holder for en at nå målet, kommer.

*Troen vil svigte, og håbet vil vase,
solen er borte, i sjælen er nat.*

De onde tanker, misundelse, had, hovmod, egenkærighed og selvoptagethed slider på erfaringer, følelser og oplevelser, så alt bliver så koldt og dødt og tungt. Ja, til tider er det, som helvede båner sig under en. En gammel kristen har sagt : «Den, Gud vil gøre gudfrygtig, gør han til en fortapt, den, han vil gøre vis, gør han til en dåre, den, han vil gøre stærk, gør han afmægtig, og den, han vil gøre levende, slipper han ind i helvedes gab. Den, han vil føre til Himmel, sender han ned i helvedes afgrund.»

Der er noget alvorligt sandt i det.

Anfægtelserne kan være frygtelige lidelser. Chr. Scriver siger : «Det er et tungt kors og den største trængsel, som den retfærdige og hellige, vise og gode Gud sender et kristent menneske. Det er åndelig lidelse og mørke, som griber sjælen.»

Undertiden må Gud lade sådanne svære timer komme over mig, fordi jeg har sviget evangeliet så meget, at jeg har følt mig bedre end andre, mere villig, mere åndelig og mere brugbar.

Og det er svært at klage under anfægtelsen. Da gennemlever man på ny den alvorlige sandhed, at man er fortapt. Når du som en gammel kristen mister fodfæstet, at du ikke længer tør tro, at du er Guds barn, da lider du nød, og den nød bærer du helst alene. Når du må klage for ud, at Satan har magt over dig og kaster dig i ovnen, da er du i anfægtelsens ovn.

Men hvad kan Gud mene med at føre sine venner ind i anfægtelse, kval og nød ?

Om målet med anfægtelsen siger Luther i en prædiken i kirkepostillen :

«Hvorfor lader Gud sådant vederfares sine kærester børn? Det sker ikke af vrede eller unåde, men af stor nåde og godhed for at vise os, hvorledes han i alle stykker mener os det venligt og faderligt, og hvor troligt han sørger for sine og fører dem, at deres tro stedse må mere og mere øves og blive stærkere, men særlig gør han det :

1. For at bevare sine mod formastelighed og mod at forlade sig på sig selv. Om de altid skal være stærke i Ånden og føle idel glæde, falder de til sidst i hovmod og trods er på sig selv. Det må blive saltet og blandet for dem, at de ikke stedse føler idel åndsstyrke, men at troen skælver og hjertet bæver, så de må se, at de intet kan, når ikke Gud opholder dem med sin nåde. Således bevarer han dem i ydmyghed og selverkendelse, at det ikke skal gå dem som Peter. Således har salmisten sagt det : «Jeg tænkte i min tryghed : «Jeg rokkes aldrig i evighed » Herre, i nåde havde du fæstnet mit bjerg : du skjulte dit åsyn, og jeg blev forfærdet. Jeg råbte, Herre, til dig, og tryglende bad jeg til Herren» SI. 30, 7-9.

Derfor er anfægtelserne nødvendige, ja mere nødvendige end mad og drikke.

2. Gud anfægter de hellige, andre til eksempel til at forskrække de sikre og trøste de forskrækkede.

3. Gud vil gennem anfægtelserne lære sine hellige, at de må søge al trøst i Kristus alene.

Det er nu trods Guds vise mål med anfægtelserne meget svært at være anfægtet, og det går oftest hårdest til med de bedste hellige. Paulus havde det så svært, at han ligefrem mistivlede om selve livet.

«Vi vil ikke, brødre, at I skal være uvidende om den trængsel, vi måtte gennemgå i provinsen Asien, at en overvældende byrde, der

oversteg vore kræfter, blev lagt på os, så vi endog så opgav håbet om at redde livet. Ja, i vore egne tanker havde vi fældet dødsdommen over os selv, for at vi ikke skulle sætte vor lid til os selv, men til Gud, der opvækker de døde.» (2. Kor. 1, 8—9).

Jo, den som har så stærk en tro og er længere fremme i Guds skole end de mange nådesøkende, kan komme frygtelig i klemme. Det er altid godt at betænke, at man giver sig ydmygt og stille i sin Frelsers hånd og lader ham ráde for en helt og aldeles.

Men hvordan er det nu? Er det virkelig udgang af anfægtelserne? Hvordan kommer man i frihed igen?

Den anfægtede forstår ikke sig selv. Når hjertet sidder dybt beklemt, og der ikke synes meget håb, skriger sjælen endda fra det dybe. Det er en hemmelighed at det hjerte, som ved en ny fødsel er forenet med Jesus, bærer på denne forbindelse, og når nøden vokser, vokser også længselen ud af smerten. Jesus var tabt for Tomas. Han regnede ikke mere med genoprettelse, men længtes i hjertet. Hans suk var der. Sion udrækker hænderne (Klages. 1, 17). Min hånd er om natten utrættet udstrakt. (Sl. 77,3). Ja, det er godt, det er sandt, som uther siger, at Gud ser dig længere ind i hjertet end du selv. — Han ser hver længsel i sjælens dyb. Han våger ved vore sjæle. Mens jeg var overlegen og afvisende mod Herren, da han søgte mig op i verden, så har jeg nu som anfægtet en dyb, en lønlig længsel efter Jesus, så snart han bliver borte. Det er det, Gud har tegnet for os i Højsangen, hvor bruden har mistet sin ven og klager: «Så lukked jeg op for min ven, men min ven var gået sin vej. Jeg var ude af mig selv ved hans ord. Jeg søgte, men fandt ham ikke, kaldte, han svarede mig ikke.» (Højs. 5, 6). Den længsel i hjertet fortæller om, at der er håb.

Men bedre er det, at Herren vor Gud aldrig hører op med at være nådig. Han skal nok komme i rette tid med sin miskundhed. Det er

da også Jeremias, som fortsætter sin klage over, at Herren har muret ham inde med at sige: «Herrens miskundhed er ikke til ende (har ingen ende), ikke brugt op, hans nåde er ny hver morgen, hans trofasthed stor.» (Klages. 3, 22). Ja, «har han voldt kvide, så ynkes han, stor er hans nåde.» (Klages. 3, 32). Ja, der er udgangen. Gud, som lukkede til, lukker også op. Han har aldri svigtet. Han svigter heller ikke dig, kære broder eller søster, som sidder beklemt i hjertet. Har han forladt dig et lidet øjeblik, så tager han dig til sig i stor barmhjertighed. (Es. 54, gl. overs.) Du bliver ikke og er ikke glemt. Herren siger selv til sin ængstelige ven: «Da han klynger sig til mig, frier jeg ham ud, jeg bjærger ham, thi han kender mit navn; kalder han på mig, svarer jeg ham, i trængsel er jeg hos ham, jeg frier ham og giver ham ære; med et langt liv mætter jeg ham og lader ham skue min frelse.» (Sl. 91, 14-16). Nej, Herren vil ikke udslukke den rygende tandé eller bryde det knækkede rør. Han vil føre sin ret frem.

*Også i livets mørkeste stund
gælder deroppe nådens forbund.*

For den anfægtede vil det være godt at samle næring af de gamle sange, som er blevet til hos Herrens venner, der selv har været anfægtede. Således har Gud velsignet os med sange fra H. A. Brorson, fra Lina Sandell og C. O. Rosenius, som nok kan hjælpe den ængstede sjæl. Hvad Ahnfelt sange har betydet for Gud, når han ville løse sine venner af nød, skal først evigheden opklare.

Men anfægtelserne får altid et godt resultat. De giver hjælp. Da Job var kommet gennem sin lange prøvetid, kunne han se Herren med nye øjne. «Jeg havde kun hørt et rygte om dig, men nu har mit øje set dig.» (Job 42, 5). Det er hemmeligheden. Man lærer sin Gud at kende personligt. Man får set lidt af indersiden af ham. Ja, det går en, som det gik Paulus, at man i stedet for at være stolt af sin uddannelse og erfaring, roser sig af sin magtesløshed, fordi man netop ved den

er stærk. Da ser man Herrens kraft fuldkomment i vor afmagt.

Det kan for den sags skyld godt siges, at Gud rykker de venner, som har stået anfægtelse igennem, en klasse op. Job blev forbeder — ham vil jeg høre, sagde Gud. Paulus blev sjælevinder. —

Og du og jeg. Hvad skal Gud nå med os? Kan vi tåle at gå gennem porten? Kan vi dannes til at blive forbedere og sjælevindere?

Sidder du i vanskelighed i Guds skole, så vid, at der er en god udgang fra den ærefulde undervisning.

*Ængstede hjerte, op af din smerte!
Kan du da glemme så rent, hvad du har:
Frelserens venskab, nåde, bekendtskab.
Endnu han lever og er, som han var.*

Såmannen

Av Odd Dyrøy

Ein såmann gjekk ut og skulle så sædet sitt. Og då han sådde fall noko frammed vegen og vart trakka ned, og fuglane åt det opp. (Luk. 8, 5).

Det var ikkje så rart at læresveinane spurde Jesus kva denne likninga skulle tyda. I dag meiner noken at dette er då lett å forstå, vi er alle såmenn, og det er berre å driva på med såarbeidet.

Er dette rett? For å finna pålitande svar på det må me gå til Skrifta. Den fortel at Guds ord er gitt ved den Heilage Ande, og han må også tyda det for oss. Med di de fyrst og fremst veit dette at inkje profetord i Skrifta er gitt ti eiga tyding — for aldri er noko profetord framkome av mannevilje, men dei heilage Guds menn tala drivne av den Heilage Ande. (2. Pet. 1, 20). Her står me ved eit Guds ord som menneske ikkje vil tru.

Kjøper me ein pakke med blomsterfrø står det som oftast skrive på pakken: God spire-

evne, såes i april, jorda må vera lett og godt bearbeidd og gjødsla. Sår du så dette på ein tiltrampa veg, kva vil då folk tenkja og seja om deg? Det må vera ein raring, bortkasta frø og bortkasta tid. Onnorleis er det heller ikkje i Guds rike. Menneskehjarta er hardt og tiltrakka av synda og verda, og der må brytast djupt, stein og rot må fjernast, det sure grøftast ut, før sæden kan spira og veksa. Me ser korleis Jesus bearbeidde hjartejorda, då han sa at dette folket ærar meg med lippene men hjarta deira er langt borte frå meg. Esaias spådde sant om dykk då han sa at hjarta i dette folket er hardt, tungt høyrer dei med øyro o.s.v. Han gjekk inn i templet og jaga ut pengevekslarar og duekremarar. Eit forarbeid må til om sædet skal veksa og slå rot. Johannes blei send føre Jesus, for å jamna stegane, fylla dalane og legja haugane, så dei skulle vera i stand til å ta imot Jesus og orda hans.

Der sædet blir sått på vegen, vil fuglane eta det opp, og sædet og såarbeidet blir til ingen nytte. Det vil seja at om menneskehjarta får fred slik det er, så vil djevelen ta sedet bort, og ordet blir til ingen nytte.

Å bryta nytt land er eit tungt arbeid, og gjev skitne hender og mange tunge tak og tunge sukk, alt etter korleis jorda er. Den som skal bearbeida jorda og så lyt sjå forskjel på det ordet talar om. Kva som er veg, kva som er berggrunn, kva som er klunger eller god jord. Skal tru om ikkje dette forarbeidet ofte blir forsømt eller därleg gjort? Der jorda er best bearbeidd, der blir avlinga størst og hausten best.

Men dei som skal rydda og grøfta Guds åkerland, var og er aldri velkomne. Abel var den første som måtte lata livet. Ved alt det Noa arbeidde, fekk han redda åtte sjeler. Går vi fram til Johannes døyparen, som var send for å rydda vei til hjertene for Jesus, så fekk han arbeida eit halvt års tid før han blei kasta i fengsel og miste livet. Sidan har mange fått erfara det same.

Menneske er slik laga at dei vil ha såmenn, men ikkje ryddarar, det hjarta elskar og set si lit til vil dei ha i fred. Sjå berre korleis det gjekk Barnabas og Paulus i Antiochia. — Første sabaten grøfta dei og det såg ut for at alle ville tru. Men kva ser vi? Dei høgst kvennene som dyrka Gud og dei fremste mennene i byen, fekk igang forfylging og jaga Paulus og Barnabas bort frå bygdene sine.

Ofte går det slik. Det såg ut for at hjerrene tok imot ordet, og som om bygda skulle bli Guds åkerland. Men med sorg i hjarta blei ein vitne til at folket seig tilbake på berggrunnen eller hjarta vaks over med klunger. Men dette er det få som ser, og i slike høve er det tungt å ta til med forarbeidet att. — Spørsmålet melder seg om det kan nyitta, det er visst berre du som er så egen og sta.

Her trengs det nåde til å vera tru, for den som Gud har kalla til rydding og grøfting på Guds åkerland, og det er ikkje alltid lett for den som lyt sjå at det heile rasa saman så ein lyt ta til på nytt.

Av likninga ser vi at det var ikkje nokon stor del av hjarta der vantrua sin harde stein var knust og broten opp, nei mengdasov i vantru og død, så ordet bar inga frukt. Er du ein av dei? Vi ser også ofte at dei som vil tru, ikkje får trua si gáve. Kva kan grunnen vera til det? Jesus svarar at dei blei ikkje verande i hans ord.

Profeten ropar ut: Brøyt dykk nybrot. så ikkje millom klunger.

Guds ord — lova sitt ord — må få grøfta ut den sure jorda. Dei sterke røtene frå det naturlege menneske må hoggast av, slik at eigenrettferda sitt kjempetre fell. Trua på deg sjølv og ditt eige arbeid og strev må døy, bli brent under Guds vreide og dom.

Der dette hender i eit menneskehjarta, blir hjarta kaldt, dødt og mørkt. Då er det tida for den gode sæd. Her finn ordet om Jesus, tilgivelse og nåde rom. For deg blir ordet om Jesus til liv, fred og trøst og frelse. Det blir til gleda i himmelen, og du for ei gleda

for oss kvar gong du få sjå dette henda i eit syndarhjarta.

Her kan det ikkje vera litt av kvart, litt gamalt og litt nytt, nei her er alt vorte nytt, seier Skrifta. På denne staden må ditt og mitt hjarta alltid leva, om det skal gå oss godt. Me har ein fiende som vil stengja oss ute frå dette nye, slik at me ikkje lenger lever i det. Her lyt ordet få føra oss på erkjenninga sin veg, over vår vantru og avmakt, så «vi aldri mister nådens legedom». Då vil Gud senda oss både regn og sol, så dette kan skje, og livets sæd kan veksa til evig liv.

Lukkeleg er du, som slepper til ryddaren og grøftegravaren, slik at han får gjera sin gjerning. Det er di frelse det gjeld, det evigelivet. Du skal få vonda deg til han som kjende Davids tankar og prøvde hans hjarta for å sjå om han var på fortapings veg, og leidde han på den evige vegen (Salme 139). Då er du i trygge hender.

Freisting

Av Amund Lid

Jesus seier at freistinger lyt det koma, men ve over den som freistinga kjem frå. Ve over verda for freistingane hennar. Den som freistar noken av desse små som trur på meg, han var betre faren om han fekk ein kvernstein om halsen og blei søkt i djupaste havet. Slik tala Jesus om freistinga og den som lar seg bruka til å freista andre til synd.

Freistinger møter me alle, anten me er eit vantruande og verdsleg menneske, eller ein som lever i trua på Jesus, om me er ung eller gammal. Me blir freista kvar einaste dag, på mange ulike vis.

Me som er foreldre, og er glad i våre barn, gruar oss for å sleppa dei ut i verda og alle freistingane dei vil møta. Men me må sleppa dei ut, og freistinger lyt dei møta. Slik er det også for Jesus, i mykje større grad, for

ingen kjenner verda og freistungane hennar som han. Høyr korleis han bed for sine : Eg bed for dei som du har gitt meg, eg bed ikkje for verda, men for dei du har gitt meg. Eg kjem til deg, og er ikkje lenger i verda, men dei er i verda. Haltdt dei fast i ditt navn. — Eg har gitt dei ditt ord, og verda har lagt dei for hat, av di dei ikkje er av verda. Eg bed ikkje at du skal taka dei ut or verda, men at du skal vara dei frå det vonde. (Johs. 17).

Me kan heller ikkje gjera noko anna for våre barn. Ut i verda lyt dei, men me kan gjera som Jesus gjorde, å be Gud vara dei frå det vonde og halda dei fast i Jesu navn.

Kvar kjem freistunga frå?

Den kjem frå djevelen, denne verda sin fyrste, og hans åndehær — vondskapens åndehær som ibelen kallar den. Tenk over kven som står bak, når du blir freista. Ein kvar blir freista når han blir dregen og lokka av si eiga lyst. Når lysta blir med barn, føder ho synd, men når synda blir fullmogna, føder ho død. (Jakob 1, 14—15). Her ser me at djevelen freistar oss gjennom lysta, vår eiga syndige og medfødde natur, som djevelen fekk inn i slekta ved syndefallet. Då fekk menneske del i djevelens natur. Derfor så møter me også freistunga gjennom andre menneske.

Freistunga kjem inn gjennom våre sansar, gjennom det me ser og det me hører. Kom ihug at det er så visst ikkje likegyldig kva du ser og hører. Derfor er andre menneske djevelens beste våpen når han vil freista og forføra oss, ved det dei er, ved det dei seier og gjer, ved det dei skriv, eller det du hører og ser i radio og fjernsyn, ved reklame i aviser og utstillingsvindaugo.

Mange møter freistunga i heimen, ved mor og far, som lever i vantru og verdslegdom. Den som sår vantru, forakt for Gud og Guds ord, eller for dei som trur på Jesus, vil bli årsak til at barna blir freista og leida inn på den same veg. Foreldre som lever i krangel

og strid med kvarandre, eit usedeleg og utru liv, eit drikkfeldig liv, eller eit liv i begjær etter pengar, høgare levestandard, og sokjer verda sine ting først, er ei levande freistung for sine barn til å slå inn på same vegen. Det same er foreldre som er religiøse og eigenrettferdige, med ei høg bekjenning, men livet bakom talar eit anna språk. Hykleri har gjort mange ferdige med kristendommen for alle tider. Det er så visst ikkje likegyldig kva me ser og hører i heimen.

Mange møter freistunga gjennom eldre sysken, kameratar og andre, som lokkar til synd og verda sine fornøyelser, til drikk, til usedlegdom o.s.v. Unge som trur på Jesus, møter freistaren gjennom verdslege og vantru vener.

Du møter freistunga gjennom lesestoff, som flyt ikring i mange heimar, blir deg tilbuddt frå kameratar, freistar i kioskar og forretningsgar. Endåt bekjennande kristne sel slikt svineri, og undskylder seg med at folk vil ha det. Her høver nok Jesu ord om at det var betre å få ein kvernstein om halsen og bli søkt i havet, enn å freista ein av mine minste små.

Kino, radio og fjernsyn er også djevelens beste arbeidsmiddel til å forføra menneske, for der både ser og hører du på same tid. Ikkje apparata i seg sjølv, men der sæd som blir sått gjennom dei. Tenk om dei foreldre som brukar fjernsynet som barnegjenta, når dei skal ut, eller gå på møte, såg kven det er dei overlet barna sine til.

Der blir det sått kjøtslyst, øyenslyst, storlete i livnad, hor, drap, tjuveri, vold, uerlegdom, missbruk av Guds namn, begjær, utruskap, spott, misnøye, kravmentalitet o.s.v. - Dette hører alt saman djevelen og verda til, og verda og hennar lyst forgår. Dei som blir fyllt av og gir slike ting rom, der blir ikkje kjærleiken til Gud verande, seier Guds ord.

*Guds ord seier : Gi ikkje djevelen rom !
Gi han ikkje rom i hjarta ditt, ikkje i heimen din .*

Korleis skal me så stilla oss til freistinga, og korleis skal me sigra i freistinga ?

Det kan me også læra av Jesus, av Guds ord. Når Jesus blei freista brukta han Guds ord. *Det står skrive :* Menneske lever ikke av berre brød, men av kvart ord som går ut frå Guds munn. Når djevelen kom med Guds ord, då sa Jesus : *Det står og skrive.* Ved eit anna høve sa han at blir de verande i mitt ord, så skal de læra sanninga å kjenna, og sanninga skal gjera dykk fri.

Guds ord lærer : Kva gagnar det eit menneske om han vinn heile verda, men taper si sjel? Eller kva har eit menneske å gi i byte for sjela si. Av det ser me at sjela di er meir verd enn lekamen og det som høyrer verda til. Derfor står det i Skrifta : Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal du få det andre du treng attpå. Djevelen lærer : Søk verda og dei ting som verda har å gi først, så skal du få det andre attpå. Og slik lever diverre dei fleste menneske og taper si sjel. Du er vel ikkje ein av dei?

Dernest lærer Guds ord oss at *den som vil sigra i freistinga må fly, røma unna freistinga.* Josef flydde unna freistinga, og blei berga, sjølv om han tapte kjolen sin og blei utsett for løgn og urett, Sjå korleis det gjekk Da-

vid og Peter som ikkje flydde i freistinga, dei fall og blei fanga av synda og djevelen. Asaf heldt på å falla og glida ut av di han såg på dei ugdlege, på den vantru verda, og såg at det gjekk dei godt, så han misunte dei og tykte synd i seg sjølv. Det som berge han var at Gud tok ha med inn i sin heilagdom — inn i Guds ord — der han fekk sjå alt frå Guds synsstad.

Det står også skrive : *Tenk på han — det vil seja Jesus.* Når du blir freista må du fly til Jesus, i di ånd og din tanke, ropa på han, tenkja på han og hans ord, og du skal få erfara at du vil sigra i freistinga. Når du blir freista til å stela, tenk om du då tenkte på Jesus, og kom Guds ord ihug? Trur du at du kom til å stela? Det trur ikke eg. Eller når du blir freista til utukt? Prøv då å tenkja på Jesus, og koma ihug kva Guds ord seier om horkarlar og skjøger.

Når du blir freista av falsk lære, kom då ihug Jesus og kva han og Guds ord seier om det : Fylg dei ikke. Gå ikkje inn der.

Sæl den mann som held ut i freisting, for når han har stade si prøva, skal han få livsens kruna, som Gud har lova dei som elskar han. (Jakob. 1, 12).

Amund Lid.

VI ANBEFALER FØLGENDE BØKER

Rosenius, C. O. : *Skrifter i utvalg I—VI*

- I Budene
- II Nådemidlene
- III Bønnen
- IV Loven og evangeliet
- V Den som seirer
- VI Korsfestet med Kristus

Mel. : Jeg følger min frelser på livsveien frem
Min herlige frelser, forsoner og venn.
Du selv er jo veien som fører meg frem.
I deg og ditt verk jeg himlen skal nå,
i deg og din fred jeg fredfull kan stå. . .

Om veien er smal, og om porten er trang,
jeg ser på min frelser og regner med ham.
Han vet om min svakhet, min synd og min skam,
Gud ser meg i Kristus, ja ene i ham.

I meg er jeg fattig, i ham er jeg rik,
ja tenk at min frelser har ordnet det slik,
at allting er fullbrakt for deg og for meg.
Det lød ifra korset. Han åpnet oss vei.

Han sonet min synd og betalte for den.
Han livet sitt gav, og hva fikk han igjen?
Han fikk kun en synder, han ønsket ei mer.
I ham jeg min frelse og redning nå ser.

Så lever jeg her i fra dag og til dag,
om intet jeg øyner så ser han min sak.
Om jeg er uverdig, ussel og treg,
Gud regner med Jesus i synderens sted.

Så takk kjære Jesus at du er min bror,
at nåden er større enn synden så stor.
Når mismod og tvil vil forstyrre Guds fred,
så er du den samme. Jeg vet du er med.

Å synder som ennå går borte fra Gud,
se allting er ferdig er Frelserens bud.
Du slipper å streve for frelsen min venn,
i ham blir du arving til himmelens hjem.